

SAS TSPADAS VOTIVAS DE PÀDRIA

Sa tziviltade nuràgica devet su nùmene sou a su monumentu de s'Edade de su Bronzu in Sardigna chi la rapresentat de prus: su nuraghe chi, difusu in totu s'Ìsula, b'est in onni parte e logu de su paesàgiu a custu s'aggiunghent bidditzolos, tumbas megalìticas, logos sacros, una produtzione manna de trastes de tzeràmica e de linna e una produtzione de importu de trastes de metallu.

In sa finitia de s'Edade de su Bronzu sa Sardigna in su traballu de su metallu lompèt a resurtados mannos, custu argumentu de sa produtzione metallùrgica in sa Sardigna nuràgica est istadu atentzionadu dae totu sos istudiosos a su mancus cantu s'interessamentu pro sa singularidade e s'imponèntzia de sos fràigos nuràgicos. Sos trastes de brunzu (su brunzu est una lega cumposta de ràmene e istagnu) chi si connoschent in sa Sardigna nuràgica sunt diversos e ant impreos diferentes chi si riferint a impreos in sa vida tzivile, militare e in sas tzerimònias religiosas. Sunt trastes, armas, fruniduras, trastes pro toeleta, pro sas tzerimònias, isterzos e màgines de brunzu.

Atividade contivigiada dae Lucia Sechi
progetu: Sa limba sarda in sos ufitzios e in totue annualidade 2021

BIBLIOGRAFIA:

LO SCHIAVO FULVIA
2014, *La produzione
metallurgica in
La Sardegna nuragica:
Storia e materiali*,
Carlo Delfino editore.

LO SCHIAVO FULVIA 2018, *L'offerta
delle armi, fra la tomba e il
santuario in Il tempo dei nuraghi: la
Sardegna dal XVIII all'VIII
secolo a.C.*, Ilisso Edizioni, Nuoro.

MORAVETTI ALBERTO, ALVITO GIANNI
2010, *Sardegna archeologica dal
cielo: dai circoli megalitici alle torri
nuragiche*, Carlo Delfino editore.

Pro cantu pertocat sas armas, a manera particolare cussas votivas, duncas non cussas impreadas de a beru ma cussas impreadas comente trastes de comunicatzione cara a sas divinidades e cara a sos òmines, sa Sardigna nuràgica at una collocatzione privilegiada. Difatis in s'Ìsula est dominante sa produtzione de armas chi ant unu valore simbòlicu, sunt istadas agatadas carchi chentinaia de ispadas votivas. Custas ispadas ant lamas longas tra sos 80 e sos 140 cm, istrintas (in mèdia 2/3 cm) e sunt deretas. Sunt definidas votivas ca sa forma, sa compositzione de su metallu pro su prus ràmene ebbia e sa misura minoredda de s'impugnadura in sos pagos repertos connotos finas a como, nde faghent un'arma chi pagu podiat servire pro sa flessibilitade e fragilidade, a èssere impreada comente ispada puru ca sas duas partes de sa lama non sunt che pare. Su valore simbòlicu e sa destinatzione pro sas tzerimònias est cunfirmada dae sa relatzione cun sas tumbas de sos zigantes. Custas tumbas mannas chi istrangiaiant prus mortos aiant unu ruolu de tzentros de tzerimònias sacras e de cultu in antis chi esserent istadas fatas àteras genias de logos de cultu, in carchi tumba de sos zigantes b'ant agatadu bìculos de custas armas. Ma est prus che àteru in sos tèmpios nuràgicos chi sunt istadas agatadas custas ispadas votivas chi fiant fissadas cun sa punta in artu (Su Tempiesu, Orune; Monte S. Antoni de Siliu; Abini de Teti; tempiu tzirculare de Gremanu de 'Onne) pro èssere mustradas, destinadas a èssere unu signu distintivu de veneratzione pro chie frequentaiat cussu logu. Custas ispadas fiant postas in òpera cando si fraigaiat su monumentu no a pustis.

Un'esempru nòdidu est su "trofeo di spade" de Pàdria, rapresentadu dae tres ispadas longas; cussa de mesu unu pagu prus longa at in sa punta una "placca quadrangolare" cun duas giannitas cun una manigliedda, una de sas duas est istada pèrdida, finit in s'estremidade superiore cun sa màgine de sa conca e de su tuju de duos chervos e in sa parte inferiore b'at una sèrie de aneddos a sos cales sunt atacados apicàllios a forma de piastra retangulare. In mesu in sa parte superiore de sa piastra b'at una guaina cun s'oru frunidu a costas chi rezet unu pugnale fatu bene meda, cun sa punta in artu. Su "trofeo" est istadu agatadu in su giassu de Funtana Coberta e sas ispadas mesurant: 125 cm, 158 cm, 125 cm. Oe si podet bìdere in su Museu Archeològicu Natzionale G. A. Sanna, **custu traste est de a beru motivu de orgòllu pro Pàdria e pro tota sa Sardigna.**